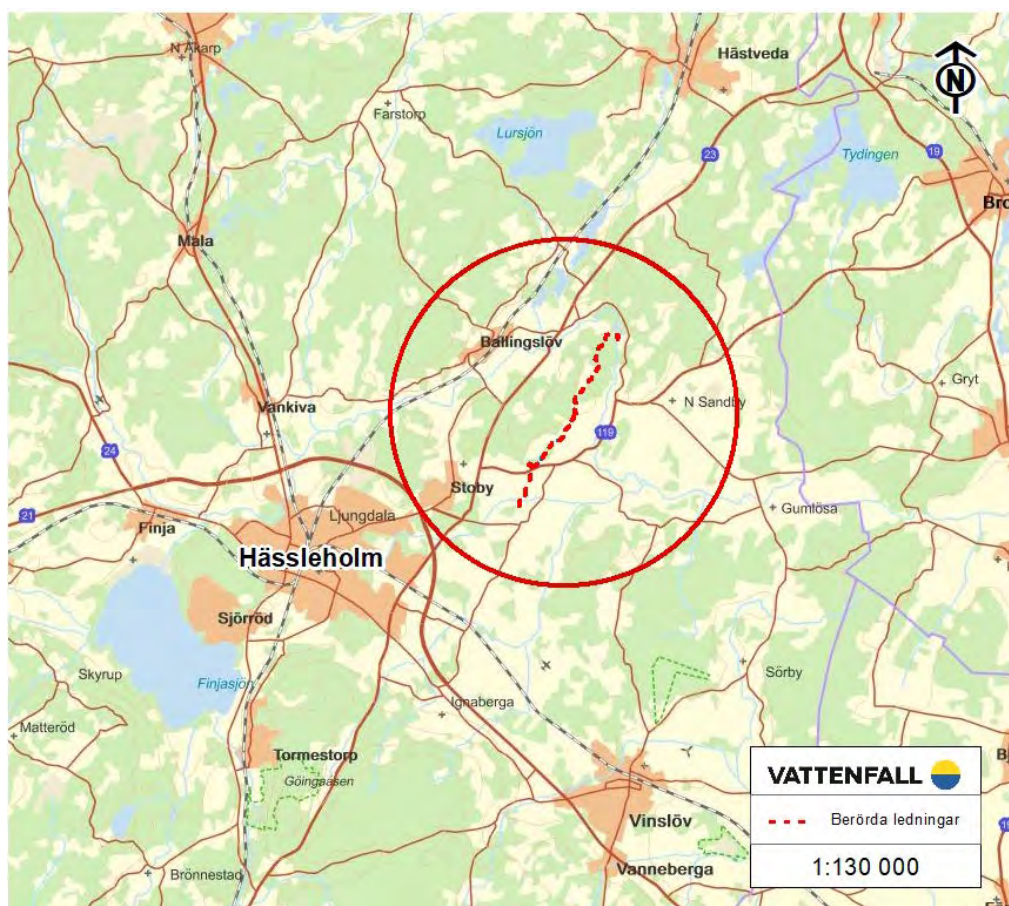

Miljökonsekvensbeskrivning

Ansökan om nätkoncession för linje avseende två ledningar på 12 kV och 24 kV mellan Brittedal och Röinge, Hässleholm kommun

BRITTEDALS ELNÄT EKONOMISK FÖRENING
2019-09-23

VATTENFALL 	Vattenfall Services Nordic AB Miljö & Tillstånd
Denna miljökonsekvensbeskrivning är upprättad av [REDACTED], Vattenfall Services Nordic AB, Avdelning Miljö & Tillstånd	
Beställare: Brittedals Elnät Ekonomisk Förening	

2019-10-02

2019-102602-0001

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1 Allmänt	4
1.2 Bakgrund och behov.....	5
1.3 Metodik.....	5
2. NOLLALTERNATIV	5
3. BESKRIVNING AV LEDNINGSSTRÄCKNING	5
3.1 Huvudalternativ.....	5
4. BERÖRDA INTRESSEN	7
4.1 Bebyggelse/boendemiljö.....	7
4.2 Naturmiljö, flora och fauna.....	7
4.3 Kulturmiljö.....	8
4.4 Elektromagnetiska fält	10
5. ALTERNATIV LOKALISERING OCH UTFORMNING	11
5.1 Jämförelse mellan huvudalternativ och alternativa utformningar.....	12
6. PLANFÖRHÅLLANDEN	12
7. SAMRÅDSREDOGÖRELSE	13
7.1 Samråd.....	13
7.2 Synpunkter framförda under samrådsförandet.....	13
REFERENSER	13

SAMMANFATTNING

Denna miljökonsekvensbeskrivning, MKB, utgör en bilaga till Brittedals Elnät Ekonomisk Förening, (nedan kallad Brittedal eller sökande) ansökan angående en ny koncession för linje. Koncessionsansökan avser två 12kV respektive 24kV ledningar nordöst om Hässleholm tätort, Skåne län. Ledningarna är befintliga och koncessionsansökan omfattar samma sträckning och utformning som de befintliga, nuvarande ledningarna.

Syftet med ansökan är att få tillstånd att använda och bibehålla ledningarna tills vidare för att bland annat säkerställa elkvalitet och redundans i elnätet.

Under sommaren 2019 har samråd enligt 6 kap 24 § Miljöbalken (MB) genomförts med berörda parter och Länsstyrelsen har beslutat att linjen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Två alternativa utformningar presenterades i form av två markkabelsträckningar. Ett av alternativen avviker från den befintliga sträckning vid samhället Aska. Eftersom ledningen är befintlig och inga nya markanspråk eller grävarbeten planeras i området uppstår det inte några konsekvenser på till exempel natur och kulturmiljö till följd av en beviljad linjekoncession enligt det förespråkade alternativet. Med bakgrund i detta och att ledningen inte strider mot några kommunala planer samt att magnetfältet antas ligga väl under 0,4 μ T som årsmedelvärde i närheten av bostadshus, så bedöms ledningen som lämplig.

2019-10-02

2019-102602-0001

1. Inledning

1.1 Allmänt

Denna MKB utgör en bilaga till Brittedals ansökan om ny nätconcession för linje avseende två befintliga 12kV respektive 24kV markkabel mellan Aska och Kvistalånga samt mellan Brittedal och Röinge. Ledningsstäckningen är totalt ca 4,8km där ca 2,5km utgörs av båda ledningarna samförlagda i samma schakt.

Figur 1. Karta över hela ledningssträckan som linjekoncession söks för.

1.2 Bakgrund och behov

Ledningarna omfattades tidigare av nätkoncession för linje med anläggningsnummer 4112Ba, vars giltighetstid löpte ut den 31 december 1996. Någon ny ansökan om nätkoncession för linje för de befintliga ledningarna har inte kommit in till Ei. De aktuella ledningarna saknar därmed nätkoncession sedan den 31 december 1996 när giltighetstiden löpte ut.

Energimarknadsinspektionen (Ei) har därför förelagt Brittedals att senast den 30 september 2019 komma in med ansökan om nätkoncession för linje avseende de befintliga ledningarna från fördelningsstationen Brittedal och nätstationen Aska till transformatorstationen Röinge och nätstationen Kvistalånga i Hässleholms kommun, Skåne län.

Brittedal har för avsikt att söka ny linjekoncession för ledningarnas befintliga sträckning, enligt bilaga ,2 för att få rätten att använda och bibehålla dessa. Koncessionen söks för att gälla tillsvidare.

Delar av ledningarna ligger inom Brittedals områdeskoncession med anläggningsnummer 4112BI och andra delar ligger inom E.ONs koncessionsområde. Brittedals områdeskoncessionen avser ledningar med en spänning inte väsentligt överstigande 20 kV. Då en nätkoncession för linje ska avse en ledning som är lämplig, dvs. ledningen ska ha start- och slutpunkter som är tekniskt fasta delar av ledningen, kan gränsen för en nätkoncession för linje inte kan kopplas till gränsen för en områdeskoncession. Ei har därför tidigare förelagt Brittedals att komma in med lämpliga start- och slutpunkter varpå Brittedal har inkommit med uppgifter om dessa. Dessa är fördelningsstationen i Brittedal och transformatorstationen i Röinge samt nätstationerna Aska och Kvistalånga.

1.3 Metodik

Huvudalternativet har valts för att markanspråkstagandet samt påverkan på mark- och vatten ska minimeras. Förordad ledningssträckning har inventerats genom studier av Lantmäteriets topografiska kartor, fastighetskartor, Skogsstyrelsens digitala material (Skogens pärlor), Riksantikvarieämbetets digitala underlagsmaterial (FMIS), samt Artportalens material över skyddsvärda arter. Samråd enligt 6 kap 24§ MB har genomförts skriftligt till allmänheten och berörda myndigheter.

2. Nollalternativ

Nollalternativet innebär att de befintliga ledningarna inte kan fortsätta att användas för eldistribution och skulle därmed inte fylla någon samhällsekonomisk nytta. Utan ledningarna skulle Brittedals elnät påverkas negativt av försämrade redundans.

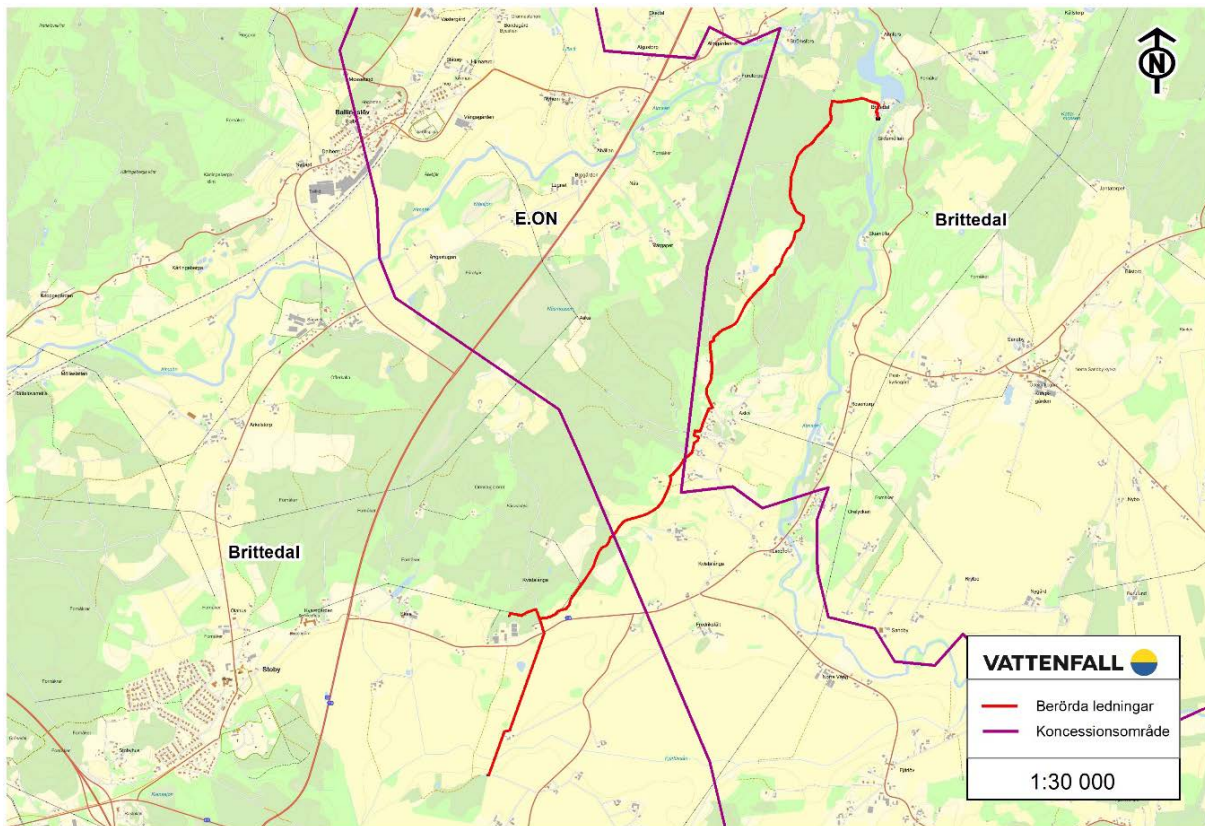
Vidare innebär nollalternativet att en annan alternativ sträckning behöver utredas. Under avsnitt 5 presenterat en alternativ sträckning och utformning av linjen.

3. Beskrivning av ledningssträckning

3.1 Huvudalternativ

Huvudalternativet utgörs av de befintliga ledningarnas nuvarande sträckning. Denna är lokaliserad strax nordost om Hässleholms tätort inom Brittedals och E.ONs koncessionsområden, se figur 2. Högspänningsledningen på 24kV som går mellan fördelningsstation Brittedal och fördelningsstation Röinge är ca 4,8km lång medan lågspänningsledningen på 12kV från nätstation Aska till nätstation Kvistalånga är ca 2,5km lång.

Sträckan mellan Aska och Kvistalånga omfattar båda ledningarna som ligger parallellt i samma schakt och en ny linjekoncession söks för båda ledningarna. De båda ledningarna driftsattes 1998.

Figur 2. Nätområdeskarta där de aktuella ledningarna är markerade med röd linje. Brittedals koncessionsområde är markerat lila.

Högspänningsledningen på 24kV är en del av elförsörjningen av hela Brittedals elnät innan transformering. Lågspänningsledningen på 12kV förser Norra Sandby, Ranseröd och omkringliggande landsbygdsnät med el och ingår även som del av en alternativ matningsväg till fördelningsstationen Tottarp med omkringliggande landsbygd.

Hela sträckan utgår från fördelningsstationen Brittedal vid Brittedals vattenkraftverk i anslutning till Alamaån. Den sträcker sig först västerut längs en väg tillhörande Brittedal sedan söderut längs med en enskild väg tillika gemensamhetsanläggning [REDACTED] ca 1 km för att sedan vika av västerut ut i åkerlandskapet.

Efter ca 1km tangerar ledningen ytterligare en gemensamhetsanläggning, [REDACTED] som den går längs med i ca 500m fram till samhället Aska. Här ansluts nätstation Aska och från den går både låg- och högspänningsledningarna väster om samhället i åker, skogs och tomtmark i 2km innan den når fram till Kvistalånga för att anslutas till nätstationen där. På vägen korsar den 4st enskilda vägar där en av dessa omfattas av servitut. Sista etappen är det endast högspänningsledningen som sträcker sig från Kvistalånga 1,5km i åkermark och slutar i fördelningsstationen Röinge strax innan gården Grantinge. På vägen korsas en statlig väg.

4. Berörda intressen

4.1 Bebyggelse/boendemiljö

Översikt

Ledningen sträcker sig delvis igenom samhället Aska och passerar även ett fåtal bostadshus och ekonomibygnader.

Konsekvens

Eftersom ledningen är befintlig och inte medför någon ny entreprenad, grävningar etc. innebär en beviljad ny koncession inga störningar som ex. buller kopplat till en anläggningsprocess. Ny koncession medför att marken som tagits i anspråk av ledningen fortsätter förhindra nybyggnationer av tex hus i anslutning till kabeln.

4.2 Naturmiljö, flora och fauna

Översikt

Ledningarna går mestadels igenom ett område präglad av jordbruksmark med inslag av skogs- och tomtmark. Ledningarna berör inte några kända naturintressen och den närmaste värdefulla naturmiljön är en lövskog på 1,1ha i direkt anslutning till vattenkraftstationen Brittedal, se figur 3.

Figur 3. Naturvärden intill högspänningsledningen.

I området runt ledningen har flera arter rapporterats via Artdatabankens Artportal, bland annat flera rödlistade, se bilaga 9. Länsstyrelsen informerar även om att befintliga kablar vid Brittedal intill Almaån ligger inom 100 m strandskyddsområde. I syfte att förhindra att åtgärder vidtas som skadar naturmiljön gäller samrådspålit för utfyllnad, schaktning eller tippning inom strandskyddsområden utanför tomtplats. Då området inte omfattas av områdesskydd i övrigt är det kommunen som står för prövning enligt strandskyddsbestämmelserna om åtgärder som t.ex. underhållsarbete blir aktuella.

Konsekvens

Eftersom ledningen är befintlig och inte medför någon ny entreprenad, grävningar etc. innebär en beviljad ny koncession inga störningar som ex. buller kopplat till en anläggningsprocess. Sökande bedömer att verksamheten ej medför några hot mot vare sig flora eller fauna.

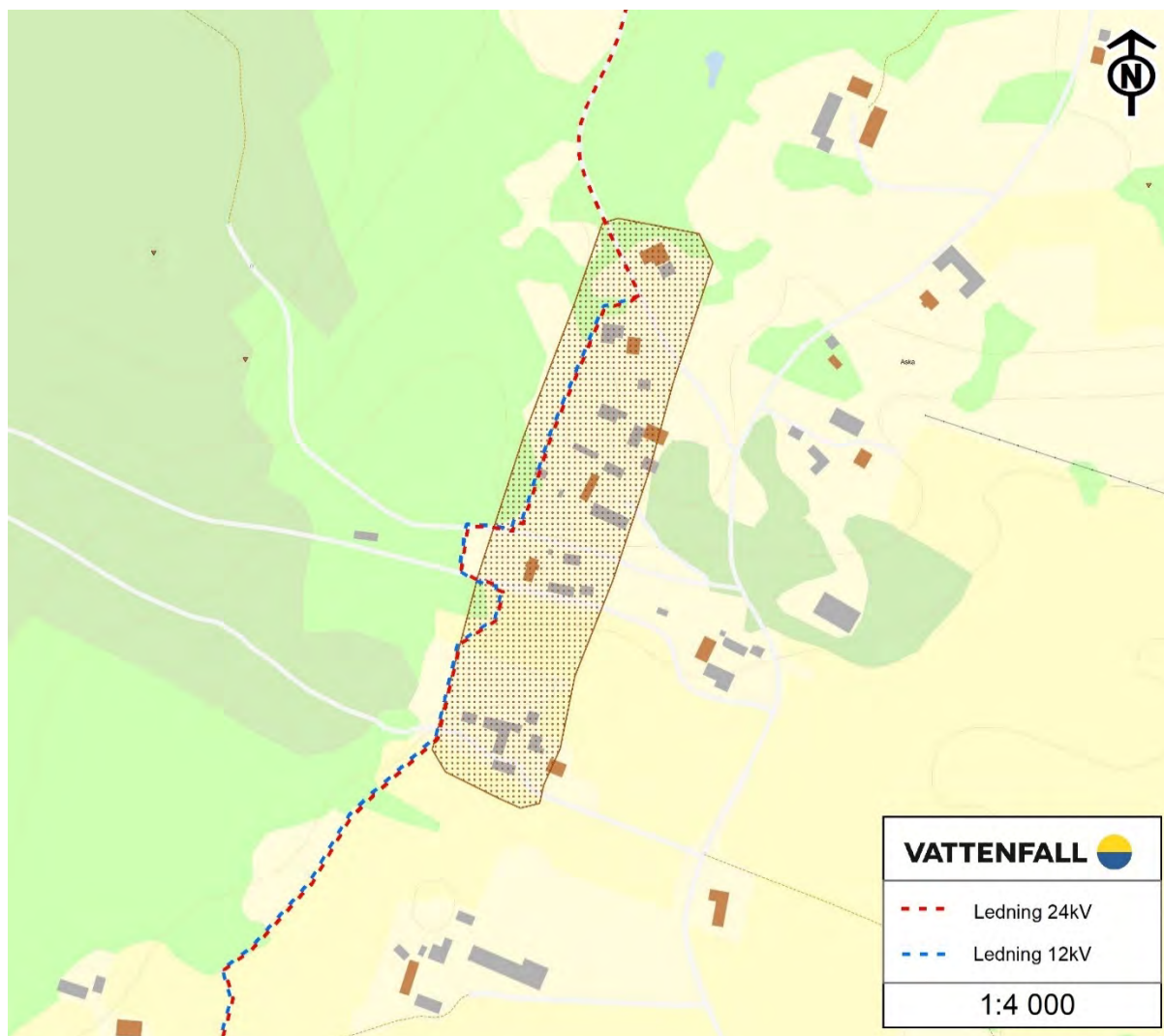
4.3 Kulturmiljö

Översikt

Det finns flera fornlämningar som är belägna nära men inte i direkt anslutning till Ledningen. Detta med undantag för en by/gårdstomt benämnt Norra Sandby 33:1 där ledningen passerar igenom lämningsområdet, se figur 4. De lämningar som befinner sig minst 50m från ledningen eller tillhörande anläggningar är återgivna i tabell 1 nedan.

Lämningstyp	RAÄ-beteckning	Avstånd
Kvarnlämning	Norra Sandby 72:1	30m från Brittedal kraftstation
Fornlämningsliknande lämning/ Kista	Stoby 8:1	8m från ledningen
Hällristning	Stoby 200:2	41m från ledningen
Hällristning	Stoby 200:1	40m från ledningen
Boplats	Stoby 103:1	35m från ledningen
By/gårdstomt	Norra Sandby 33:1	Se figur 4

Tabell 1. De närmast förekommande fornlämningarna.

Figur 4. Fornlämningen Norra Sandby 33:1 markerad med brunprickig yta.

Konsekvens

Brittedal följer de regler som finns till skydd för fornlämningar och övriga kulturlämningar. Enligt regelverket får man inte rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Regelverket gäller även okända fornlämningar. Inte heller får fornlämningar täckas med ris eller virke eller fungera som uppställningsplatser för material eller fordon. Om en sedan tidigare okänd fornlämning påträffas under till exempel underhållsarbete så ska arbetet omedelbart avbrytas och kontakt ska omgående tas med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion. Kända kultur- och fornlämningar finns dokumenterade och markerade i Riksantikvarieämbetets karttjänst Fornsök. Eftersom ledningen är befintlig och inte medför någon ny entreprenad eller grävningar, innebär en beviljad ny koncession inga risker att skada fornlämningar. Sökandes bedömning är att aktuell ledning inte medför några betydande konsekvenser för områdets kultur- och fornlämningar och risken för att kända eller okända lämningar ska skadas är minimal.

4.4 Elektromagnetiska fält

Översikt

Elektromagnetiska fält används som ett samlingsnamn för elektriska och magnetiska fält. Dessa fält uppkommer tex. vid generering, överföring och användning av el. Fälten finns överallt i vår miljö, både ute i samhället samt i våra hem, och härstammar bl.a. från kraftledningar och elapparater.

Magnetiska fält mäts i enheten tesla (T). Fälten alstras av den ström som flyter i ledningen och varierar med strömmens variation. Den resulterande fältstyrkan beror förutom på strömmens storlek även på ledningarnas inbördes placering och avståndet emellan dem. Magnetfältet avtar normalt med kvadraten på avståndet till ledningen men avskärmas inte av normala byggnadsmaterial.

Hela sträckan är markförlagd men passerar flera bostadshus och ekonomibyggnader. Det förekommer 5 hus inom 10m och 29 hus inom 50m. Ingen skola eller förskola förekommer i närheten av ledningarna.

Konsekvens

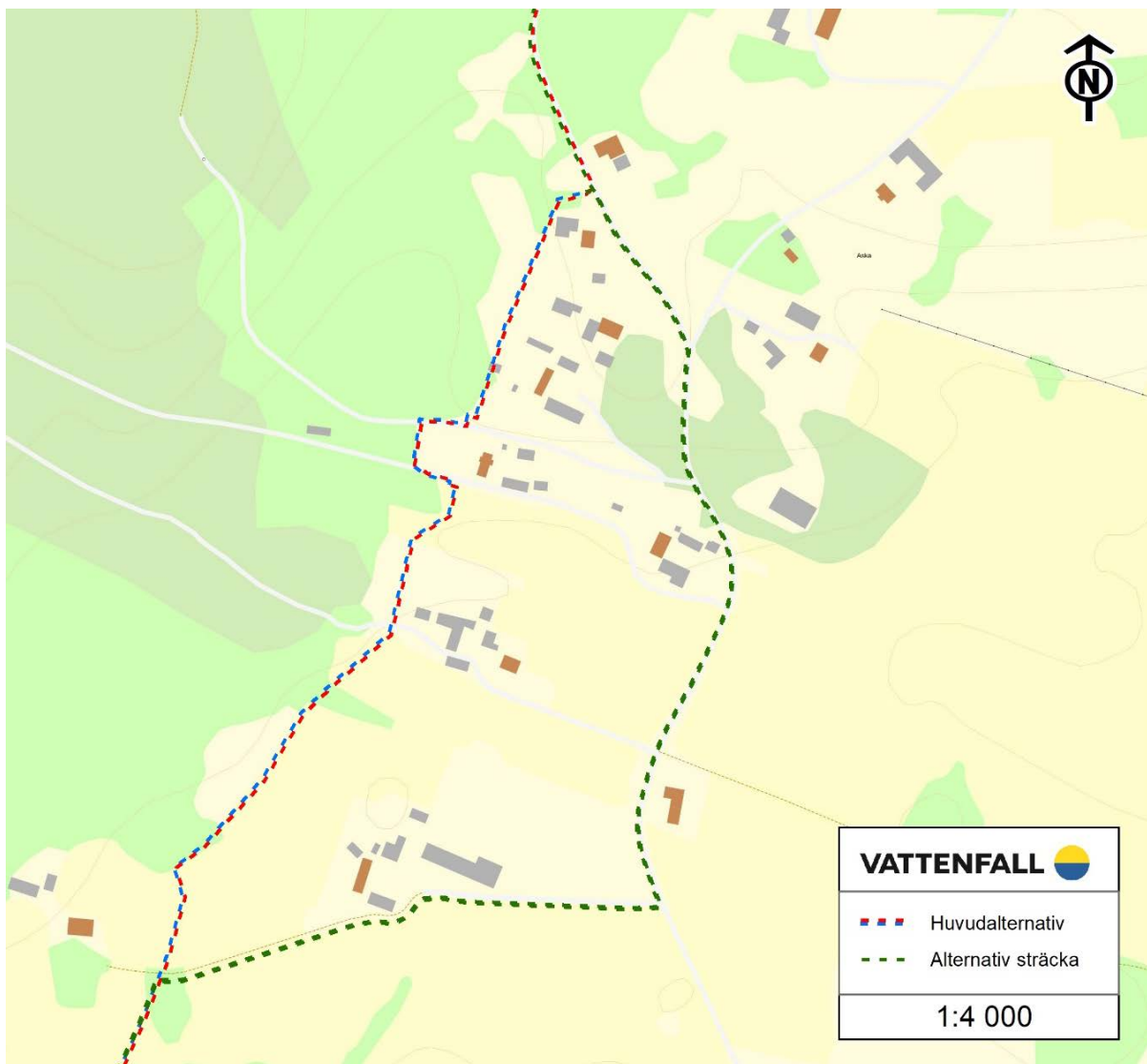
Då ledningarna redan ligger i marken och många faktorer är okända har beräkningar utförts med dom högsta möjliga strömmar som ledningarna tekniskt klarar. Dessa parametrar i kombination med övriga rimliga antaganden gör att resultatet visar dom starkast möjliga magnetfälten som är tekniskt möjliga att uppnå vid normal drift från ledningarna.

Det högsta beräknade värdet som kunnat påvisas uppkommer en meter rakt över centrum på kabelschakten och uppgår till 6,13 μT . Men på avståndet 6,2 meter sett vinkelrätt bort från centrum på vardera sidan om kabelschakten är värdet 0,4 μT . Det närmaste bostadshuset är 10 meter till ledningarna och sett vinkelrätt från mitten på kabelschakten har styrkan på magnetfältet sjunkit till 0,16 μT i det fallet. Gränsvärdet 0,4 μT är ett försiktighetsmått som tagits fram av Svenska myndigheter.

Om styrkan på magnetfältet med dessa valda parametrar inte utgör problematiskt höga värden är det en rimlig slutsats att de verkliga magnetfälten ligger väl under 0,4 μT som årsmedelvärde i närheten av bostadshus. Se bilaga 10 för den fullständiga utredningen.

5. Alternativ lokalisering och utformning

Ett alternativ till den förordade sträckningen innebär att den del av ledningarna som passerar väster om samhället Aska, förläggs igenom Aska istället. I övrigt följer den samma sträckning som befintlig markledning, se figur 5. Detta innebär ett ingrepp i vägområdet genom att kabeln markförläggs i vägslänten. Alternativet kan komma att påverka fornlämningsområdet Norra Sandby 33:1 negativt. Området kommer beröras av grävarbeten i samband med anläggningsskedet. Alternativet är därtill dyrare än att använda den befintliga ledningen i sitt nuvarande utförande.

Figur 5. Karta över alternativ dragning markerat i grönsträckad linje

5.1 Jämförelse mellan huvudalternativ och alternativa utformningar

Tabell 2. Jämförelse mellan huvudalternativ och två alternativa utformningar

Parameter	Huvudalternativ	Alternativ 2
Etableringskostnad	Befintlig anläggning, ingen ytterligare kostnad.	Schaktkostnad ca 110,000 kr
Landskapsbild	Huvudalternativet medför ingen ytterligare påverkan jämfört med nuvarande förhållanden.	Grävarbeten kommer innebära en viss påverkan på landskapsbilden.
Naturmiljö	Huvudalternativet medför ingen ytterligare påverkan jämfört med nuvarande förhållanden.	Alternativet medför nya markanspråk längs med väg och påverkan på naturmiljö bedöms som liten.
Kulturmiljö	Huvudalternativet medför ingen ytterligare påverkan jämfört med nuvarande förhållanden.	Alternativet sträcker sig igenom ett fornlämningsområde och risk föreligger att okända fornlämningar påverkas
Friluftsliv	Huvudalternativet medför ingen ytterligare påverkan jämfört med nuvarande förhållanden.	Ledningen är förlagd mestadels i åker och kvartersmark. Ingen uppenbar påverkan på friluftslivet är till följd av detta
Mark- och Vatten	Huvudalternativet medför ingen ytterligare påverkan jämfört med nuvarande förhållanden.	Stor påverkan på mark i form av nya markanspråk, entreprenader och schakt.
Elektromagnetiska fält	Nuvarande nivåer bibehålls.	Med en längre kabelsträcka följer ett större område påverkad av EMF

6. Planförhållanden

Gällande översiktsplan för Hässleholms kommun är från 2007. Aktuell ledningssträckning ingår i ett område som omfattar Kvistalånga och Grantinge och beskrivs som *utvecklingspotential för boende på landet*. Linjen bedöms inte komma i konflikt med innehållet i ÖP. Inga övriga kommunala planer såsom detaljplan eller fördjupad översiktsplan står i konflikt med ledningen.

7. Samrådsredogörelse

7.1 Samråd

Under juli och augusti månad 2019 har samråd enligt 6 kap 24 § MB genomförts. Information om projektet och den förordade ledningssträckningen skickades ut till Länsstyrelsen i Skåne län, Hässleholms kommun, Trafikverket, och med ägare till fastigheter där ledningen är förlagd samt ägare till ledningar i området. Samrådstiden pågick fr.o.m. 2019-07-08 t.o.m. 2019-08-26. Inkomna synpunkter samt Sökandens bemötande framgår nedan i avsnitt 7.2. Yttranden från samrådet redovisas i sin helhet i bilaga 8.

7.2 Synpunkter framförda under samrådsförfarandet

7.2.1

Yttrande Länsstyrelsen

"Länsstyrelsen gör bedömningen att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan men förutsätter att den kommande miljökonsekvensbeskrivningen innefattar en redovisning av vilka elektromagnetiska fält som kan komma att beröra närboende. Länsstyrelsen informerar vidare att befintliga kablar intill Almaån ligger inom 100 m strandskyddsområde och att samrådsplikt för utfyllnad, schaktning eller tippning inom strandskyddsområden gäller."

Kommentar: Brittedal tackar för synpunkterna och en utförligare beskrivning av de EMF beskrivs i bilaga 10. Brittedal planerar att vid eventuella tillståndspliktiga åtgärder ta kontakt med berörda myndigheter för samråd, se kap 4.2.

Referenser

Förordad ledningssträckning har inventerats genom studier av följande dokument, databaser och GIS-tjänster:

Litteratur

Länsstyrelsen i Skånes län. 2019. Beslut samt yttrande avseende koncession för befintlig 12 respektive 24 kV markkabel mellan Aska och Kvistalånga samt Brittedal och Röinge, Hässleholms kommun. Enheten för samhällsplanering.

Hässleholms kommuns översiktsplan 2007. Antagen i kommunfullmäktige 2007-05-02

EU Commission, Final Opinion - Potential health effects of exposure to electromagnetic fields
http://ec.europa.eu/dgs/health_food-safety/dyna/enews/enews.cfm?al_id=1581

Databaser, GIS

ArtDatabanken. Uttag ur Artportalen och Obsdatabasen (2019-08-28)
Naturvårdsverket. Skyddad natur. <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> (2017-11-22)
Skogsstyrelsen. Skogens Pärlor. <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/> (2019-05-08)
Riksantikvarieämbetet. Fornsök. <https://app.raa.se/open/fornsok/> (2019-05-22)
Lantmäteriets topografiska- och fastighetskartor (2019-05-08)

Kompetens

Miljökonsekvensbeskrivningen är upprättad av William Alkén som med bakgrund inom samhällsplanering har upprättat miljökonsekvensbeskrivningar i 1,5 år.

Felmarginal

Befintliga kablar samt nätstation har blivit inte blivit inmätta i fält och det kan föreligga en viss felmarginal upp till flera meter.

Bilagor

1. Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
2. Karta Huvudalternativ
3. Teknisk Beskrivning
4. Ledningar Skanova
5. Åtgärdens iakttagande av de allmänna hänsynreglerna i miljöbalken.

[REDACTED]

[REDACTED]

8. Yttranden/synpunkter/LST beslut
9. Observerade arter
10. Utredning magnetfält

2019-10-02

2019-102602-0001